בס"ד

יום **ג', כו' בטבת** תש"ס (**4** בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

נראה שימים אלה נאמנים לאופיים, וכמו שתארנו אתמול את השלגים וסופות מלפני 8 שנים, גם עכשיו, בשעה טובה, הארץ (וגם אנחנו) זוכים לקצת מגשמי הברכה שהיא כל-כך זקוקה להם. הדרום עדיין יבש יחסית, אך בע"ה גם זה ישתנה לטובה. וכן ירבו!

מספר אירועים היום הקושרים אותנו לימיה הראשונים של מדינתנו הצעירה...

נולד היום, בשנת תרנ"ז(1896-5657), ישראל רוקח, ראש עיריית תל-אביב (אח"כ, תל-אביב-יפו) לשנים 1936-1953. היה מראשי "הציבור האזרחי" (להבדיל מציבור הפועלים) בתל-אביב וביישוב, וממנהיגי ה"ציונים הכלליים". שר הפנים בממשלת ישראל (1953-1955) וסגן יו"ר הכנסת מ-1957 (עד פטירתו ב-59'). ממשפחה פעילה בציבור: אביו, שמעון רוקח, היה מנהיג הקהילה היהודית ביפו ואבי הפרדסנות העברית בארץ-ישראל. אחיו, יצחק – מנכ"ל המועצה לשיווק פרי הדר. דודו – אלעזר – עיתונאי וממייסדי ראש-פינה.
[תאריכון מרכז ההסברה/לקסיקון יודאיקה]

בשנת תרע"ז(1917-5677), נרצח היום אחד מיוזמי רשת הריגול ניל"י, אבשלום פיינברג, בידי בדווים ליד רפיח, בעת שניסה להגיע למצרים לשם חידוש הקשר עם המודיעין הבריטי. בן 27 היה. פיינברג גם הקים את 'הגדעונים', ששאפו לטפח את זכרון-יעקב. לאחר מלחמת ששת-הימים, נתגלו עצמותיו והוטמנו בהר הרצל בירושלים. צומת הכבישים המובילים ליישובי פתחת-רפיח, לפני הנסיגה מסיני, נקרא על-שמו (צומת אבשלום). גם פיינברג היה 'ענף' ממשפחה פעילה בציבור באותם הימים: אביו, ישראל, מחלוצי ראשון-לציון. בהתגרויות ערבים, עמד נגדם באומץ לב. דודו – יוסף – אף הוא חלוץ. עלה ב-1882, קנה – עם ליבונטין – אדמות ראשון-לציון והיה ממייסדיה. היה הוא שעורר את עניינו של הברון רוטשילד בהתיישבות ארץ-ישראל.
[תאריכון מרכז ההסברה/לקסיקון יודאיקה]

ובשנת תש"ג(1943-5703) נפטר היום ארתור רופין, מבוני היישוב החדש. נולד ברוסיה ב-1876, רופין היה סוציולוג וכלכלן. בשנות 1903-1907 הוא ניהל את משרד הסטטיסטיקה היהודית בברלין. ב-1907 הוא נשלח לארץ-ישראל כנציג ההסתדרות הציונית והקים ביפו את המשרד הארצישראלי. (מוסד זה היה גורם מרכזי ברכישת קרקעות ובעידוד העלייה לאחר מלה"ע ה-I. תפקידיו הועברו אח"כ לידי "וועד הצירים" להנהלה הציונית ולסוכנות היהודית). רופין הקים חברות ליישוב הארץ וסייע ביצירת שיטות התיישבות חדשות. ב-1912, הוא התמנה למנהל מחלקת ההתיישבות של ההסתדרות הציונית. רופין, שהיה פרופסור לסוציולוגיה באוניברסיטה העברית, הקים ב-1925 את תנועת "ברית-שלום" ועמד בראשה. (תנועה זו – אגודה, אולי הראשונה, שמטרתה לסלול דרך להבנה בין יהודים לערבים לקראת פתרון משותף לעתידה של ארץ ישראל. האגודה פעלה שנים מספר ופסקה מלפעול בשנות ה-30. בעקבותיה קמה אגודת "איחוד" ב-1942 ע"י חברי הליגה להתקרבות ושיתוף יהודי-ערבי ומספר אישי-ציבור: מאגנס, סולד, בובר וכו'. אגודה זו דגלה במשטר דו-לאומי בארץ ישראל, והפסיקה את פעולתה ב-1948.) על-שמו של רופין, בית-הספר החקלאי בעמק חפר, וכפר רופין שנמצא בעמק בית-שאן.
[לקסיקון יודאיקה]

יום נעים (עם תפילת "תן טל ומטר לברכה")!